

בית המדרש "תורת דוד"
ע"ש הגה"צ רבי דוד בר חן זצ"ל - רבה של שדרות,
והרבנית רות בר חן ע"ה

"תורת דוד"

השיעור השבועי

פרשת אמור
(ל"ג בעומר)

תשפ"ה

(שנה ח', גליון מס' 389)

שיעורי הרב אליהו בר חן

0527191965@gmail.com | 052-719-1965

פרשת אמור (ל"ג בעומר) התשפ"ה

"וּנְקַדְשִׁי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

א. "וְלֹא תַחֲלֹלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשִׁי, וְנְקַדְשִׁי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יְהוָה מְקַדְשְׁכֶם. הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה", (ויקרא, כב', לב' - לג').

"אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם", (ויקרא, כג' - ד').

ב. על מאמר הכתובים בפרשתן ¹, "וְלֹא תַחֲלֹלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשִׁי, וְנְקַדְשִׁי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יְהוָה מְקַדְשְׁכֶם. הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה", דרשו רבותינו ז"ל ²:

"מסור את עצמך, וקדש שמי ... בתוך בני ישראל המרובים ...

על תנאי הוצאתי אתכם מארץ מצרים, על תנאי שתמסרו עצמיכם לקדש את שמי - להיות לכם לאלהים".

וזה לשון קודשו של אדונינו הרמב"ם זיע"א ³:

⁴ "כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְצוּיִן עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַגָּדוֹל הַזֶּה,

שְׁנֵאמַר ⁵, 'וְנְקַדְשִׁי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל'.

וּמִזֶּה רִין שֶׁלֹּא לְחַלְלוֹ,

שְׁנֵאמַר ⁶, 'וְלֹא תַחֲלֹלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשִׁי'.

¹ ויקרא, כב', לב' - לג'.

² "ספרא", (בפרשתן, פרשה ח', תחילת פרק ט').

³ פרק ה' מהלכות יסודי התורה.

⁴ בהלכה א'.

⁵ ויקרא, כב' - לב'.

כיצד?

כְּשֶׁיַעֲמִיד עוֹבֵד כּוֹכָבִים, וַיֹּאנֶס אֶת יִשְׂרָאֵל, לַעֲבֹר עַל אַחַת מִצְוֹת הָאֲמֹרוֹת
בַּתּוֹרָה, אוֹ יִהְיֶהנּוּ,

יַעֲבֹר, וְאֵל יִהְיֶה!

שְׁנֵאֲמַר בַּמִּצְוֹת ⁷, 'אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם, וְחִי בָהֶם',

'וְחִי בָהֶם', וְלֹא שְׂמִינֹת בָּהֶם.

וְאִם מֵת וְלֹא עָבַר, הֲרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ".

⁸ "בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים?

בְּשָׂאֵר מִצְוֹת, חוּץ מִעֲבֹדֵת כּוֹכָבִים, וְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת, וּשְׂפִיכַת דָּמִים.

אֲבָל, שְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת אֵלּוּ, אִם יֹאמַר לוֹ עָבַר עַל אַחַת מֵהֶן אוֹ תִּהְיֶה,

יִהְיֶה, וְאֵל יַעֲבֹר.

בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים?

בְּזִמְן שֶׁהָעוֹבֵד כּוֹכָבִים מִתְכַּנֵּן לְהִנָּאֵת עֲצָמוֹ,

כְּגוֹן: שֶׁאֵנְסוֹ לְבָנוֹת לוֹ בֵּיתוֹ בַּשַּׁבָּת, אוֹ לְבָשָׁל לוֹ תַבְשִׁילוֹ, אוֹ אֵנְסוֹ אִשָּׁה לְבָעֻלָּה.

וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה.

אֲבָל, אִם נִתְכַּנֵּן לְהַעֲבִירוֹ עַל הַמִּצְוֹת בְּלִבָּד,

אִם הִיָּה בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ, וְאִין שָׁם עֲשָׂרָה מִיִּשְׂרָאֵל,

יַעֲבֹר, וְאֵל יִהְיֶה.

וְאִם אֵנְסוֹ לְהַעֲבִירוֹ, בְּעֲשָׂרָה מִיִּשְׂרָאֵל,

יִהְיֶה, וְאֵל יַעֲבֹר.

⁶ ויקרא, כב' - לב'.

⁷ ויקרא, יח' - ה'.

⁸ בהלכה ב'.

וְאָפְלוּ לֹא נִתְכַּוֵּן לְהַעֲבִירוֹ, אֲלֵא, עַל מִצְוֵה מִשְׁאֵר מִצְוֹת בְּלִבְדִּי".

⁹ "וְכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת הַגְּזֵרָה,

אֲבָל, בִּשְׁעַת הַגְּזֵרָה, וְהוּא שֶׁיַּעֲמִיד מִלֶּדֶד רָשָׁע כְּנִבּוֹכְדִנְצַר וְחִבְרִי - וַיִּגְזֵר גְּזֵרָה עַל
יִשְׂרָאֵל לְבִטֹּל דָּתָם אוֹ מִצְוֵה מִן הַמִּצְוֹת,

יִהְרֵג, וְאֵל יַעֲבֹר - אֲפָלוּ עַל אַחַת מִשְׁאֵר מִצְוֹת,

בֵּין נֶאֱמַר בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה, בֵּין נֶאֱמַר בֵּינוּ לְבֵין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים".

¹⁰ "כָּל מִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ : יַעֲבֹר, וְאֵל יִהְרֵג,

וְנִהְרֵג, וְלֹא עָבַר, הָרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ.

וְכָל מִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ : יִהְרֵג, וְאֵל יַעֲבֹר,

וְנִהְרֵג, וְלֹא עָבַר, הָרִי זֶה קָדַשׁ אֶת הַשֵּׁם.

וְאִם הָיָה בַּעֲשָׂרָה מִיִּשְׂרָאֵל, הָרִי זֶה קָדַשׁ אֶת הַשֵּׁם בְּרַבִּים,

כְּדִנְיָאֵל, חֲנִינְיָה, מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרִיָּה, וְרַבִּי עֲקִיבָא וְחִבְרִי.

וְאֵלֶּה הֵן הַרוּגֵי מַלְכוּת, שֶׁאִין מַעֲלָה עַל מַעֲלָתוֹ.

וְעֲלִיָּהוּ נֶאֱמַר ¹¹, 'כִּי עָלִיד הָרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה',

וְעֲלִיָּהוּ נֶאֱמַר ¹², 'אֲסַפּוּ לִי חֲסִידִי, כְּרִתִּי בְרִיתִי, עָלֵי זִבְחִי'."

עוֹד כָּתַב רַבִּינוּ זִיע"א ¹³ :

"וְעֵנִיין זֹאת הַמִּצְוָה, אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִצְוִיִּים לְפָרֶסֶם הָאֲמוּנָה הַזֹּאת הָאֲמִיתִית
בְּעוֹלָם, וְשֶׁלֹּא נִפְחַד בַּהִיזָק שׁוֹם מִזִּיק,

וְאֵף עַל פִּי שְׂבָא עֲלֵינוּ מִכְרִיחַ, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְכַפּוֹתָנוּ שֶׁלֹּא נִשְׁמַע אֵלָיו,

⁹ בהלכה ג'.

¹⁰ בהלכה ד'.

¹¹ תהילים, מד' - כג'.

¹² תהילים, נ' - ה'.

¹³ ב"ספר המצוות", (מצוות עשה, מצווה ט').

אבל, נמסור עצמנו למיתה, ולא נתעהו לחשוב שכפרנו - אף על פי שלבתינו מאמינים בו יתעלה.

וזאת היא מצוות 'קידוש השם', המצווים בה בני ישראל בכללם, רוצה לומר, התרת עצמנו למות ביד האנס, בעבור אהבתו יתעלה, וההאמנה באחדותו.

כמו שעשו חנניה מישאל ועזריה, בזמן נבוכדנצר הרשע, כשציווה להשתחוות לצלם, והשתחוו לו כל ההמון וישראל בכלל, ולא היה שם מקדש שם שמים, אבל פחדו הכל, והיתה בזה חרפה לכל ישראל - על אשר אבדה זאת המצווה מכללם.

ולא נצטוותה זאת המצווה, אלא, לכמו המעמד המפורסם הגדול ההוא, אשר פחד ממנו כל העולם,

ולהיות פרסום הייחוד בזה, יעד השם, על ידי ישעיה: **שלא תִשְׁלַם חרפת ישראל בזה המעמד, ושיראו בהם בחורים בעת ההיא הקשה, לא יפחידם המוות, ויתירו נפשם ויפרסמו האמונה ויקדשו את השם ברבים,**

כמו שהבטיחנו באמרו ¹⁴, **לֵכֶן כֹּה אָמַר יְהוָה אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אֲבֹרָהֶם, לֹא עָתָה יִבּוֹשׁ יַעֲקֹב, וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִחְוָרוּ. כִּי בְרֹאתוֹ יִלְדֻּם מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּקָרְבוֹ, יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי, וְהִקְדִּישׁוּ אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ."**

וביאר בזה הגה"ק בעל "באר משה זיע"א ¹⁵:

שעל פי המתבאר לעיל ¹⁶, **שיציאת מצרים היתה בעבור מצוות "קידוש השם",**

אם כן, מה שכתב אדונינו הרמב"ם זיע"א: **"והיתה בזה חרפה לכל ישראל - על אשר אבדה זאת המצווה מכללם ... שלא תִשְׁלַם חרפת ישראל בזה המעמד",**

אותה החרפה, היא, אי קיום התנאי שמחמתו יצאנו מארץ מצרים.

¹⁴ ישעיה, כט', כב' - כג'.

¹⁵ בפרשתן, (עמוד תעט').

¹⁶ מדברי ה"ספרא".

והן הם דברי רבותינו ז"ל¹⁷ :

"אין לך אומה בעולם, שיאמר לה הקדוש ברוך הוא רדי לים וירדה,

כאומה זו, שמסרה נפשה על אלוהיה",

שכן, מיד לאחר יציאת מצרים, בעת שבני ישראל מסרו את נפשם על מצוות

"קידוש השם",

אזי, נתקיים התנאי שמחמתו יצאו.

עוד מצינו בעניין זה¹⁸ :

"אמר לו יעקב אבינו לבנו יוסף -

בני, אל תאמר הואיל ואין בי עבירה ואין בי עוון וחטא, אתגבה על הבריות

ואתגדל עליהן ביותר!

אבל, אמר לו : אל תעשה כן, כדי שתמלא את ימך!

לא נתן הקדוש ברוך הוא חכמה בינה דיעה והשכל, אלא לקדש שמו הגדול!"

והיינו :

שכל מהותם של עם ישראל, בניו של יעקב אע"ה, הוא על ידי מצוות "קידוש

השם",

ובהעדר מצווה זו, לא זו בלבד שהם מאבדים את מהותם, אלא, שהם חסרים מן

הדעת.

ואם כן, כך הוא ביאור מאמר הכתובים¹⁹ , **"לֹכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר**

פָּדָה אֶת אֲבֹרָתָם, לֹא עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב, וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִחְנָרוּ. כִּי בִרְאֵתוֹ יִלְדִּיו מַעֲשֵׂה

יְדֵי בְּקָרְבוֹ, יִקְדִּישׁוּ שְׁמִי, וְהַקְדִּישׁוּ אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ":

שכן, בהעדר מצוות "קידוש השם" אצל בני ישראל, כביכול שהם מתנתקים

מיעקב אע"ה, ואזי חלילה וחס "יבוש יעקב",

¹⁷ מדרש "שומר טוב", (תהילים, פרק ט').

¹⁸ "תנא דבי אליהו", (רבה, פרק יח').

¹⁹ ישעיה, כט', כב' - כג'.

ברם, בהתקיים מצוות "קידוש השם" אצל בני ישראל, הם מתחברים אל יעקב אע"ה, ואזי "וְהַקְדִּישׁוּ אֶת קִדּוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֵת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ".

ג. כתב הגה"ק בעל "באר משה" זיע"א²⁰ :

"דע אחי, כי מצווה זו של 'וְהַקְדִּישׁוּ' ²¹, אינה רק בזה שנהרג ממש על קידוש השם,

אלא, כל מי שמוכן במחשבתו למסור את נפשו על קדושת שמו יתברך, נחשב לו כאילו נתקיים בו בפועל.

ומפורש כן ב-'ספר חסידים'²² -

יש שנהרג על קידוש ה', ויש צדיקים שאינם נהרגים על קידוש ה' - אלא מתים בידי שמים על מיטותם,

ואילו היה בשעת הגזירה, היו נהרגים.

ולמה יפסידו?

אלא, שפוחתין להם מן השכר טובת הנאה שלא יבואו לידי כך, כדי שיחיו ויולידו בנים,

ואותן הנהרגים, עודפים עליהם שכר כנגד חיי עולם הזה שלא קיבלו ...

ויכולים לומר הצדיקים שיש להם שכר: גלוי וידוע לך, אם היינו באים לידי ניסיון, היינו יכולים לעמוד ולא היינו חוטאים!

הרבה יהודים נהרגו בשעת הגזירה, והרבה גמרו ליהרג, וניצלו.

וראה יהודי אחד שמו רבי שבתאי, בחלום, הרוג אחד שמו רבי שבתאי,

אמר רבי שבתאי ההרוג: כל אותם שגמרו בליבם ליהרג על קידוש ה', חלקם עמנו בגן עדן²³.

²⁰ בפרשתו, (עמודים תפכ'-תפה').

²¹ ויקרא, כב' - לב'.

²² סימן רכב'.

וראיה חותכת לדבריו, נמצא במאמר רבותינו ז"ל²⁴ -

אִיּוֹב, לֹא הָיָה וְלֹא נִהְיָה ... בְּיָסוּרִים שֶׁנִּכְתְּבוּ עָלָיו.

וְלָמָּה נִכְתְּבוּ עָלָיו?

אֵלָּא, שֶׁאֵלּוּ בָּאוּ עָלָיו, הָיָה יָכוֹל לַעֲמֹד בָּהֶן²⁵.

והרי זה מופלא, שנכתב ספר שלם מכתבי הקודש, בצורה שהדברים היו בה, בשעה שלא היו,

ועל כרחך, הרי זו ראייה מופלאה, שמאחר שאילו באו עליו היה יכול לעמוד בהן, אם כן אין זה רק כאילו שעמד בהן, אלא, שבעצם עמד בהן והיו בפועל ממש! ...

וראיה לדברינו -

ממה שאמר הכתוב²⁶, "וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַהֲאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר, הִנְנִי",

ולכאורה, הרי ניסיונו של יצחק יותר קשה, כי סוף סוף הוא שִׁשְׁחֹט וַיַּעֲלֶה לעולה, ואם כן, למה נקרא העקידה על שמו של אברהם?!

אומנם, בעוד שניסיונו של יצחק הוא חד פעמי בלבד, כי לאחר שִׁשְׁחֹט כבר נסתיים הדבר,

הרי לגבי אברהם, הניסיון הוא ניסיון תמידי,

משום שבכל יום ויום תתעורר אצלו ההרגשה הנוראה ששחט את בנו.

ובכל זאת, הוא היה מוכן לעשות את הדבר מבלי היסוס.

ולפיכך, גדול הניסיון של אברהם!

²³ עד כאן לשון "ספר חסידים", הנ"ל.

²⁴ בראשית רבה, פרשה נז', ד'.

²⁵ עד כאן לשון המדרש, הנ"ל.

²⁶ בראשית, כב' - א'.

ואף שבפועל נראה שניסיונו של יצחק גדול, הרי שלמעשה ניסיונו של אברהם גדול יותר.

ובדומה לזה, הוא עניין כוונת מסירות נפש -

כי זה שמוכן למסור את נפשו, הרי הוא בכל רגע ורגע במצב של מסירות נפש!

ובבחינה זו, הוא נעלה יותר מהשני שנהרג,

שאם כי הנהרג קיים מסירות נפש בפועל, מכל מקום, היה הדבר פעם אחת בלבד.

ויסוד הדבר, הוא כמו שכתב בעל ה'תניא' זיע"א, בספרו 'בונה ירושלים' ²⁷ -

מסירות הרצון להשם יתברך, הוא כמסירות נפש ²⁸.

ומפורש יותר בספרו 'תורה אור' ²⁹ -

בכל דחיה ודחיה שהאיש מדחה תאוות גופו, ומקרב ליבו לעבודת ה', הרי זה בבחינת מסירות נפש,

דמה לי קטלא כולה, ומה לי קטלא פלגא ^{30 31}.

היינו, שמאחר שעומד בניסיון, ומוותר על רצונותיו ותאוותו בשביל כבוד שמים, הרי ניסיונו עדיף יותר".

ד. בעניין "חילול השם", מצינו בדברי רבותינו ז"ל ³² :

"היכי דמי חילול השם?

אמר רב: כגון אנא, אי שקילנא בישראל מטבחא, ולא יהיבנא דמי לאלתר ³³ ...

²⁷ סימן פז'.

²⁸ עד כאן לשונו הקדוש.

²⁹ בפרשת "בשלח".

³⁰ בבא קמא, סה' ע"א.

³¹ עד כאן לשונו הקדוש.

³² יומא, פו' ע"א.

רבי יוחנן אמר: כגון אנא, דמסגינא ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין ³⁴...

אבבי אמר: כדתניא -

'וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ' ³⁵, שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות,

מה הבריות אומרות עליו?

אשרי אביו שלימדו תורה, אשרי רבו שלימדו תורה!

אוי להם לבריות שלא למדו תורה!

פלוגי שלמד תורה, ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו!

עליו הכתוב אומר ³⁶, 'וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתָּה, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר'.

אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דיבורו בנחת עם הבריות,

מה הבריות אומרות עליו?

אוי לו לפלוגי שלמד תורה!

אוי לו לאביו שלימדו תורה!

אוי לו לרבו שלימדו תורה!

³³ היינו:

כגון אני, אם אני לוקח בשר מהקצב ואיני משלם לו מיד,
שאם אני מתאחר, הוא סבור שאני גזלן, ובא לזלזל באיסור גזל,
וזו היא עבירת חילול השם, שלומדים ממני לחטוא.

³⁴ היינו:

כגון אני, אם אני מהלך ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין,
ילמדו ממני להיבטל מלימוד תורה ומהנחת תפילין.

³⁵ דברים, ו' - ה'.

³⁶ ישעיה, מט' - ג'.

פלוני שלמד תורה, ראו כמה מקולקלין מעשיו, וכמה מכוערין דרכיו!

ועליו הכתוב אומר ³⁷, 'בְּאֶמֶר לָהֶם עִם ה' אֱלֹהֵי, וּמֵאֲרָצוֹ יֵצְאוּ'.

ויעויין עוד ב"תנא דבי אליהו" ³⁸ :

שכאשר האדם לומד תורה, ומקדש את עצמו, ונוהג בהנהגות ראויות ומתוקנות, אזי, הרואים אותו אומרים: **"העבודה, שאנחנו נלמוד גם כן תורה, ונלמד לבנינו תורה, ונמצא שם שמים מתקדש על ידו"**.

ברם, כאשר האדם לומד תורה, ואינו מקדש את עצמו, ואינו נוהג בהנהגות ראויות ומתוקנות,

אזי, הרואים אותו אומרים: **"העבודה, שלא נלמוד תורה, ולא נלמד את בנינו תורה, ונמצא שם שמים מתחלל על ידו ..."**

ולא נתנה התורה, אלא על מנת לקדש שמו הגדול".

עוד מצינו בזה, לדבריו של רבינו יונה זיע"א - החסיד מגירונדי ³⁹ :

"וְהִנֵּה, עֶקֶר כָּל הָעֲנָשִׁים הַנִּזְכָּרִים בַּמִּדְרָגָה הַזֹּאת, מִפְּנֵי חִלּוּל הַתּוֹרָה.

וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָהּ ⁴⁰, כִּי עוֹן חִלּוּל הַשֵּׁם, גָּדוֹל מִכָּל הָעֲבֵרוֹת,

וְלֹא יִתְּכֵן לְהִתְכַּפֵּר בְּתַשׁוּבָה וְיִסּוּרִין, כִּאֲשֶׁר יִתְבָּאֵר בְּשַׁעַר חִלּוּקֵי הַכִּפָּרָה.

וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָהּ ⁴¹, אֵין מְאֲרִיכִים בַּפְּרָעָנוֹת לְעֹנֵשׁ חִלּוּל הַשֵּׁם, אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מְזִיד.

וְעַתָּה, עֲמוּד וְהִתְבּוֹנֵן גָּדֹל חַיּוּבֵנוּ לְקַדֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם, כִּי עֶקֶר מֵה שֶׁקִּדְּשָׁנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָתוֹ וּבְמִצְוֹתָיו, וְהַבְדִּילָנוּ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם, כְּדִי לְקַדְּשׁוֹ וּלְיִרְאָה מִמֶּנּוּ,

³⁷ יחזקאל, לו' - כ'.

³⁸ רבה, פרק כח'.

³⁹ בספרו הקדוש "שערי תשובה", (השער השלישי, אות קנח').

⁴⁰ תלמוד ירושלמי, מסכת נדרים, פרק ג' הלכה ט'.

⁴¹ קידושין, מ' ע"א.

ראוי שיהיו מקדישיו קדושים, בשגם הפלים שעובדים בהם לפני השם יתברך
צריכים להיות קדש,

כמו שנאמר ⁴², 'ולא תחללו את שם קדשי, ונקדשתי בתוך בני ישראל, אני יי
מקדשכם'.

שים לבך להבין, כי הענין שאמרנו, מפרש במקרא הזה.

ונאמר ⁴³, 'צוה לעולם בריתו, קדוש ונורא שמו',

פרוש, בעבור כי קדוש ונורא שמו, צוה לעולם בריתו, וקדשנו במצותיו לקדשו
ולקראת ממנו.

על כן כתוב אחריו ⁴⁴, 'ראשית חכמה יראת יי' וגו'.

ועל ידי קדשת המצות, נחשב בהקדישנו את השם יתברך, עם הקדושים
העליונים שמקדישים ומעריצים אותו,

כמו שנאמר ⁴⁵, 'אל נערץ, בסוד קדשים רבה'.

עוד מצינו בזה, לדבריו של רבינו בחיי זיע"א ⁴⁶:

"ויש לך לדעת, כי לשון 'חילול השם', הוא מלשון חול,

כי המחלל את השם בדיבורו או במעשהו, סיבה שהבריות השומעים או הרואים
- יהרהרו אחריו, לעשות למעלה מן הקודש חול ...

כי מי שהוא תלמיד חכם, והבריות חושדים אותו בעבירה, ומרננין עליו,

אף על פי שהוא נקי ממנה, ואין הדבר אמת,

הנה יש בזה חילול השם!

⁴² ויקרא, כב' - לב'.

⁴³ תהילים, קיא' - ט'.

⁴⁴ תהילים, קיא' - י'.

⁴⁵ תהילים, פט' - ח'.

⁴⁶ בספרו הקדוש "כד הקמח", (ערך "חילול השם").

לפי שהמון העם אשר לא ידעו ולא יבינו, וכמה פתאים המאמינים לכל דבר מטילין דופי עליו ועל תורתו, וכדי בזיון וקצף.

על אחת כמה וכמה, אם אמת הדבר, כי הבריות למדין ממנו, ומעשה העבירה אינה בזויה בעיניהם, ונמצא שם שמים מתחלל".

ה. בעניין תלמידי רבי עקיבא, מצינו בדברי רבותינו ז"ל⁴⁷ :

"שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס,

וכולן מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה".

והנה, שאל השואל את הגה"ק רבי שמעון בר צמח דוראן זיע"א⁴⁸ :

"עוד שאלת ... מהו הכבוד הזה אשר זלזלו קצתם בקצתם?"

ותירץ לו רבינו זיע"א :

"ולא נתפרש בגמרא, מהו זה הזלזול שנהגו זה בזה, ומה צורך יש לפרש זה,

אלא, מפני ששנינו⁴⁹, 'יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ',

ושנינו עוד⁵⁰, 'יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ, וְכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבָּךְ, וְמוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שְׁמַיִם'.

והם לא נהגו כן, ונענשו ומתו, לפי שהיו גורמין לתורה שתתחלל על ידן, שהבריות אומרים אוי לו למי שלמד תורה וכו', כדאיתא בפרק בתרא דיומא⁵¹."

והיינו :

שמחמת שעניין "חילול השם", הוא לעשות חלילה וחס לעשות את כבודו של הבורא ית"ש "חול"⁵²,

⁴⁷ יבמות, סב' ע"ב.

⁴⁸ שו"ת התשב"ץ, (חלק א', סימן קעח').

⁴⁹ מסכת אבות, פרק ב' משנה י'.

⁵⁰ מסכת אבות, פרק ד' משנה יב'.

⁵¹ פו' ע"א.

וכמו כן, שהרואים את הנהגתו של התלמיד חכם בדרך שאינה מכובדת, מזלזלים בה, ואינם רוצים לקיים את מצוות הבורא יתברך ⁵³.

אזי, כאשר תלמידי רבי עקיבא זלזלו בכבוד חבריהם, וממילא בכבוד הבורא ית"ש,

כל רואיהם, רצו להתרחק מדרך התורה והמצווה, חלילה וחס, ובכך, נעשה כבודו ית"ש, מחולל.

ו. כתב הגאון המקובל רבי פנחס פרידמן שליט"א ⁵⁴.

בפרשתינו פרשת "אמור", נאמר ⁵⁵, "וְלֹא תַחֲלֹל אֶת שֵׁם קִדְּשִׁי, וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשֵׁכֶם",

ומפסוק זה בתורה שבכתב, למדינו חכמינו ז"ל בתורה שבעל פה, כי כל דבר שבקדושה, צריך דווקא עשרה, מישראל,

וכמו ששנינו בגמרא ⁵⁶:

"מנין שאין היחיד אומר קדושה?

שנאמר ⁵⁷, 'וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל',

כל דבר שבקדושה, לא יהא פחות מעשרה.

מאי משמע?

דתני רבנאי אחוה דרבי חייא בר אבא, אתיא 'תוך' 'תוך',

⁵² וכלשונו הקדוש של רבינו בחי" זיע"א, הנ"ל.

⁵³ וכלשונו הקדוש של "התנא דבי אליהו", הנ"ל.

⁵⁴ בספרו הקדוש "ליקוטי מאמרים - שבילי פנחס", (תשע"ה. עמודים רעד' - רעח').

לשונו הקדוש הועתק בקיצור לשון, ובפיסוק, למען ירוצו עיני הקורא בהם.

⁵⁵ ויקרא, כב' - לב'.

⁵⁶ ברכות, כא' ע"ב.

⁵⁷ ויקרא, כב' - לב'.

כתיב הכא ⁵⁸, 'וְנִקְדְּשֵׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', וכתוב התם ⁵⁹, 'הַבְּדִלּוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת',

מה להלן עשרה, אף כאן עשרה".

והנה, ברצוננו להתבונן ולהשתעשע בדברות קודש, של אחד מן הראשונים, רבינו ניסים, ב-"דרשות הר"ן" ⁶⁰, שמאיר לנו באור בהיר את שורש הכוח של ציבור:

שאפילו שיש ביניהם פושעים, אשר הם בבחינת "חלבנה" ⁶¹, מתקבלת תפילתם. זאת ועוד, מה ששנינו בגמרא על מעלת ציבור ⁶², "לעולם תהא אימת ציבור עליך, שהרי כהנים כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה".

ובביאור העניין, כתב רבינו זיע"א, בהקדם דרשת רבותינו ז"ל ⁶³, על מאמר הכתוב ⁶⁴, "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם, לֹא תִתְגַּדְּדוּ, וְלֹא תִשְׁיִמוּ קֶרֶחַ בֵּין עֵינֵיכֶם, לְמַת":

"בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים, אתם קרוים בנים,

אין אתם נוהגים מנהג בנים, אין אתם קרוים בנים,

דברי רבי יהודה.

רבי מאיר אומר, בין כך ובין כך אתם קרוים בנים,

שנאמר ⁶⁵, 'בְּנִים סְכָלִים הֵמָּה',

⁵⁸ ויקרא, כב' - לב'.

⁵⁹ במדבר, טז' - כא'.

⁶⁰ דרוש א'.

⁶¹ יעויין בלשון קודשו של רש"י הקדוש זיע"א, (שמות, ל' - לד').

ויעויין עוד במסכת כריתות, (ו' ע"ב).

⁶² סוטה, מ' ע"א.

⁶³ קידושין, לו' ע"א.

⁶⁴ דברים, יד' - א'.

⁶⁵ ירמיה, ד' - כב'.

ואומר ⁶⁶, 'בָּנִים לֹא אֶמֶן בָּם',
ואומר ⁶⁷, 'זָרַע מְרַעִים בָּנִים מְשַׁחֲתִים',
ואומר ⁶⁸, 'וְהָיָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יֵאמָר לָהֶם לֹא עָמִי אַתֶּם, יֵאמָר לָהֶם בְּנֵי אֵל חַי' ".
והנה, רבינו זיע"א, אוחז בפשיטות שההלכה היא כרבי מאיר, כי בן כד ובין כד
אפילו אין עושין רצונו של מקום קרויין בנים למקום",
וכפי הנראה, שהוא הולך בדרכו של הרשב"א ⁶⁹: כי הגם שישנו כלל בגמרא ⁷⁰,
"רבי מאיר ורבי יהודה, הלכה כרבי יהודה", כאן במחלוקת זו, הלכה כרבי מאיר,
משום שהפסוקים מוכיחים כמותו.
ובביאור הטעם, שאף על פי שאין ישראל עושין רצונו של מקום, הם נקראים בנים,
כתב רבינו זיע"א:
"שאף על פי שכל אחד מצד עצמו אינו ראוי לזה, מצד הצטרפו לזולתו יקנה הכלל
שבח ומעלה יותר ממה שראוי מצד פרטיו ...
וכבר רמזו לנו ⁷¹, בחלבנה, שהושמה עם סמני הקטורת,
והיה מן הנראה, שתפסיד אותם, להפסד הריח הזה,
ואם כל זה, אמתה לנו הנבואה, שאין להם שלמות זולתה.
כי כן העניין, בהצטרף עמנו בעבודתנו לשם יתברך, החוטאים והפושעים שלא
יפסידו עבודתנו, אבל תהיה בזה יותר שלימה ...

⁶⁶ דברים, לב' - כ'.

⁶⁷ ישעיה, א' - ד'.

⁶⁸ הושע, ב' - א'.

⁶⁹ קידושין, לו' ע"א.

⁷⁰ עירובין, מו' ע"ב.

⁷¹ כריתות, ו' ע"ב.

וזוהו העניין הנרמז בחלבנה הנכנסת בסמני הקטרת, כי עם היות ריח החלבנה מצד עצמה בלתי נאותה, אפשר, שיהיה לה כוח לעורר ולהוציא איכויות הסמים האחרים, ולעורר בושמייתם".

והיינו:

שלמרות שהאדם הפרטי, חוטא, ואינו ראוי להיקרא "בן" לפני הבורא ית"ש, מכל מקום, לצד התחברותו אל תוך כלל ישראל, הוא נכלל בהגדרת "בן" לפני הבורא ית"ש.

והנה, כאשר נתבונן בדברי רבינו זיע"א, נשכיל להבין, כי הוא מגלה לנו חידוש גדול בהגדרה המיוחדת של המושג "ציבור",

ובכך, הוא פותר לנו חקירה גדולה שחקרו האחרונים מאורי התורה, ובראשם הגה"ק רבינו יוסף ראזין זיע"א מרוגאטשוב - שדן בכך פעמים רבות בספריו העמוקים "צפנת פענח", והגה"ק רבי יוסף ענגיל זיע"א - שדן בכך בספרו "גבורות שמונים" ⁷²,

וכך הוא תוכן החקירה:

אנו יודעים כלל גדול, כי כאשר לפחות עשרה אנשים מתקבצים יחד, הם מתעלים להיות "ציבור", לכל דבר שבקדושה,

ויש לחקור, מה היא ההגדרה של "ציבור",

האם ההגדרה של "ציבור", היא אוסף של יחידים, שגם לאחר שהם נהפכו לציבור, עדיין יש לכל יחיד חלק פרטי בתוך הציבור,

או שמא, לאחר שהיחידים נתקבצו להיות "ציבור", נוצרה מהם מקשה אחת של "ציבור", שהיא בעצם מציאות חדשה שכל היחידים מתבטלים בה.

ובכדי להמחיש את הדברים, נסביר כך:

דענה, מצינו ב"שולחן ערוך" ⁷³, ב' סוגים של תערובות,

⁷² אות לו'.

⁷³ יורה דעה, הלכות תערובות.

סוג אחד, הוא תערובת של "יבש ביבש", כלומר, כמה מיני מאכלים שלא נתבשלו יחד, ונתערבו זה בזה ביבש. ובתערובת זו, כל מאכל וטעמו המיוחד, עומד ומורגש בפני עצמו,

והסוג השני, הוא תערובת של "לח בלח", כלומר, כמה מיני מאכלים שנתבשלו יחד. ובתערובת זו, נוצר טעם חדש המורכב מכל המינים יחד.

וממילא אם כן, תוכן החקירה הוא -

האם ה"ציבור" הוא בבחינת "יבש ביבש", והיינו שלמרות היותו "ציבור", עדיין כל יחיד ויחיד במקומו עומד,

או שמא אותו "ציבור" הוא בבחינת "לח בלח", והיינו שנתבטלו היחידים, ונהפכו להגדרה חדשה של "ציבור".

וכתב על כך הגה"ק רבינו יוסף ראזין זיע"א מרוגאטשוב ⁷⁴ :

"הערכתי בזה בכמה מקומות, בגדר מה שכתב הרמב"ם ז"ל במורה ⁷⁵, שלעג על מי שאמר שהמציאות והפרטים הם שני גדרים,

אך באמת, זה גדר גדול, מחלוקת בכמה דברים בש"ס, גבי ציבור ופרטים,

אם הפרטים הם חלק מהציבור, או מציאות בפני עצמם.

ועיין במחלוקת רבי עקיבא, בהך דברכות ⁷⁶, גבי אחד עשרה וכו', אם לפי המניין".

ולצורך הבנת דבריו הקדושים, נביא לדברי רבותינו ז"ל במסכת ברכות ⁷⁷, בדיני זימון בברכת המזון :

"כִּיצַד מְזַמְּנִין?

בְּשִׁלְשָׁה, אוֹמֵר 'נִבְרָךְ'.

⁷⁴ בספרו הקדוש "מכתבי תורה", (ניו יורק תשכ"א, מכתב נז').

⁷⁵ "מורה נבוכים", (חלק א', פרק נא').

⁷⁶ מט' ע"ב.

⁷⁷ מט' ע"ב.

בְּשִׁלְשָׁה וְהוּא, אוֹמֵר 'בָּרְכוּ'.
 בַּעֲשָׂרָה, אוֹמֵר, 'נִבְרָךְ אֱלֹהֵינוּ'.
 בַּעֲשָׂרָה וְהוּא, אוֹמֵר 'בָּרְכוּ'.
 אֶחָד עֶשְׂרֵה וְאַחַד עֶשְׂרֵה רַבּוֹא⁷⁸.
 בְּמֵאָה, אוֹמֵר 'נִבְרָךְ לֵי אֱלֹהֵינוּ'.
 בְּמֵאָה וְהוּא, אוֹמֵר 'בָּרְכוּ'.
 בְּאֶלֶף, אוֹמֵר 'נִבְרָךְ לֵי אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל'.
 בְּאֶלֶף וְהוּא, אוֹמֵר 'בָּרְכוּ'.
 בְּרַבּוֹא, אוֹמֵר 'נִבְרָךְ לֵי אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים, עַל
 הַמְּזוֹן שְׂאֲכָלְנוּ'.
 בְּרַבּוֹא וְהוּא, אוֹמֵר 'בָּרְכוּ'.
 כְּעֵנֶן שֶׁהוּא מְבָרֵךְ, כֹּף עוֹנֵן אַחֲרָיו: 'בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת
 יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים, עַל הַמְּזוֹן שְׂאֲכָלְנוּ'.
 רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר, לְפִי רַב הַקָּהֶל הוּא מְבָרֵכִין,
 שְׁנֵאֲמַר⁷⁹, 'בְּמִקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים, אֲדֹנֵי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל'.
 אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מַה מְצִינוּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אֶחָד מִרְבִּין וְאַחַד מֵעֶטֶין אוֹמֵר, 'בָּרְכוּ
 אֶת יְיָ'.
 רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, 'בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרֵךְ'".
 ואם כן, לפי שיטתו של רבי יוסי הגלילי, "ציבור", מורכב מאוסף של יחידים
 שאינם מאבדים את פרטיותם,
 ולפיכך, יש הבדל, בין אם הציבור מורכב מעשרה, או שהוא מורכב ממאה, או
 שהוא מורכב מאלף,

⁷⁸ כן היא שיטת רבי עקיבא, וכדלהלן.

⁷⁹ תהילים, no' - כז'.

כי ככל שהאוסף של היחידים מתרבה, כך גדול הוא כוח הציבור שיש בו יותר יחידים שלא נתבטלו,

ולכן, אם יש מאה או אלף אוכלי פת, צריך להוסיף על בכרת הזימון.

ברם, שיטתו של רבי עקיבא, היא, כי הן אמת שהציבור מורכב מאוסף של יחידים, אבל אחרי שהם נעשו "ציבור", נוצרה מהם מציאות חדשה, שכל היחידים מאבדים את פרטיותם ומתבטלים הם אל הציבור,

ולפיכך, אין שום הבדל, האם הציבור נוצר מעשרה או שמא ממאה או שמא מאלף,

שכן, בסופו של דבר, אין כאן, אלא רק מציאות אחת של "ציבור",

ומשכך, בין בעשרה ובין במאה ובין באלף, נוסח הזימון יהיה אותו הדבר.

והנה, להלכה ולמעשה, פסק ה"שולחן ערוך"⁸⁰ כדברי רבי עקיבא:

"וְאִם הֵם עֲשָׂרָה, צָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת ה', שְׂאוֹמֵר: 'נִבְרָךְ אֱלֹהֵינוּ וְכו'',

וְהֵם עֹנִים וְאוֹמְרִים: 'בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וְכו' ...

וּבֵין שְׁתֵּיהֶם עֲשָׂרָה אוּ מֵאָה אוּ אֶלֶף אוּ רִבּוּא, כָּךְ הֵם מְבָרְכִים".

ואם כן, כשם שבעניין זימון שבברכת המזון נפסקה ההלכה כרבי עקיבא, כך באותה החקירה נפסקה ההלכה שהיחידים נהפכים לכלל שם "ציבור".

ז. על מאמר הכתוב ב"חטא העגל"⁸¹, "וַיִּרְא הָעָם כִּי בָשָׁשׁ מִשֶּׁה לְרַדֹּת מִן הָהָר, וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו, קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ, כִּי זֶה מִשֶּׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הָעֵלְנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם - לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ", כתב רש"י הקדוש:

"כשעלה משה להר, אמר להם, לסוף ארבעים יום אני בא, בתוך שש שעות ...

בששה עשר, בא השטן וערבב את העולם, והראה דמות חושך ואפילה וערבוביא,

⁸⁰ אורח חיים, (סימן קצב, סעיף א').

⁸¹ שמות, לב' - א'.

לומר, וודאי מת משה, לכך בא ערבוביא לעולם",

והיינו:

שהשעה שעם ישראל עשו את העגל, היה בשעה השישית של היום.

ובביאור העניין, כתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א⁸², על פי מה שכתב בספר "שער החצר"⁸³, משם ספר "כתב יד":

דהנה, בדיני "איסור והיתר", קיימא לן בכל הש"ס, דין של "ביטול בשישים"⁸⁴, ולפי זה, הוא הדין בעניין "חטא העגל", שלצורך כפרתו, צריך לבטלו, בבחינת "ביטול בשישים".

⁸² בספרו הקדוש "בן יהוידע", (מגילה, לב' ע"א. סוף המסכתא).

⁸³ להגה"ק "צוף דבש", רבינו דוד בן שמעון זיע"א.

ספר זה, הוא כרך א', מסדרת ספריו "שערי צדק".

⁸⁴ ישנם כמה דברים, שאינם בטלים כלל ועיקר, ואפילו באלף, וכדלהלן:

- א. חמץ בפסח, ואפילו במשהו (שו"ע, או"ח, סי' תמז', ס"א).
- ב. דבר שניכר איסורו (שו"ע, או"ח, סי' תקיג', ס"ג. ועיין עוד: שו"ע, יו"ד, סי' קב', ס"א).
- ג. דבר שבמניין (שו"ע, יו"ד, סי' פו', ס"ג. ועיין עוד: שו"ע, יו"ד, סי' קי' ס"א. ושו"ת "ביע אומר", ח"ה, או"ח, סי' כה', אות ה').
- ד. דבר המעמיד (שו"ע, יו"ד, סי' פז', ס"א).
- ה. מידי דעביד לטעמא (שו"ע, יו"ד, סי' צח', ס"א).
- ו. בְּרִיָּה (שו"ע, יו"ד, סי' ק', ס"א).
- ז. חתיכה הראויה להתכבד (שו"ע, יו"ד, סי' קא', ס"א).
- ח. דבר שיש לו מתירים (שו"ע, יו"ד, סי' קב', ס"א).
- ט. דבר חשוב, כגון, אגוזי פרך ורימוני באדן (שו"ע, יו"ד, סי' קי', ס"א).
- י. דבר שדרכו להימנות (שו"ע, יו"ד, סי' קי', ס"א).
- יא. בעלי חיים, חשיבי ולא בטלי (שו"ע, יו"ד, סי' קי', ס"א).

והנה, ימי "חג הסוכות" ⁸⁵ - הם ז' ימים, וימי "חג הפסח" - הם ז' ימים, ו"חג השבועות" - הוא יום אחד,

וכאשר נחבר את מניין הימים האלה, למניין אחד, יעלה הכל ל-טו' ימים.

והנה, בכל יום ויום, יש כד' שעות,

וכאשר נכפיל את טו' ימי המועדים הנ"ל, ב-כד' שעות היממה,

יעלה הכל, למניין 360 שעות.

וממילא, כאשר נרצה לבטל את אותם ו' שעות, שעבדו בהם עם ישראל את העגל, בשישים,

נצטרך לחלק את אותם ו' שעות, בתוך אותם ה-360 שעות,

וזאת, מחמת, ש-360 שעות חלקי 6 שעות, עולים למניין 60 שעות.

באופן:

ש-טו' ימי המועדים, מבטלים את "עוון העגל", מכוח הדין של "ביטול בשישים".

והנה, ב-ד' מקומות, מצינו את מילת "אלה", כקשר ישיר ל"חטא העגל":

א. "אלה אֶזְכְּרָה, וְאֶשְׁכַּח עָלַי נִפְשִׁי" ⁸⁶,

ב. "אלה אֶלְהִיךָ יִשְׂרָאֵל" ⁸⁷,

ג. "גם אֶלֶּה תִשְׁכַּחְנָה" ⁸⁸,

ד. "אלה מוֹעֲדֵי ה' " ⁸⁹.

ולפי המתבאר, כתב רבינו זיע"א - מִשָּׁם ספר "שער החצר", באופן נפלא:

⁸⁵ ללא חג "שמיני עצרת", שכן, הוא חג בפני עצמו, ומברכים בו ברכת שהחיינו.

⁸⁶ תהילים, מב' - ה'.

⁸⁷ שמות, לב' - ד'.

⁸⁸ ישעיהו, מט' - טו'.

⁸⁹ ויקרא, כג' - ד'.

מאמר הכתוב "אלה אֶזְכְּרָה", מזכיר את "עוון העגל", שנעשה על ידי אמירת
"אלה אֶלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל",

ובכדי שיקיים בנו הבורא ית"ש, את מאמר הכתוב "גם אלה תִשְׁכַּחְנָה", בְּשִׁכְחַת
העוון הלזה,

עלינו לקיים, את מאמר הכתוב "אלה מוֹעֲדֵי ה' " -

והיינו, שכאשר נשמור את מועדי ה', העולים יחד למניין 360 שעות, יכפר הבורא
ית"ש את אותו העוון.

ולאור זה, ביאר רבינו זיע"א, את מאמרו של הבורא ית"ש למשה רע"ה - לאחר
"חטא העגל"⁹⁰, "וַיֹּאמֶר, אֲנִי אֶעְבִּיר כָּל טוֹבִי עַל פְּנִידְךָ, וְקִרְאתִי בְּשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ,
וְחִנֵּיתִי אֶת אֲשֶׁר אַחֲוֶן, וְרַחֲמֹתַי אֶת אֲשֶׁר אֶרְחַם". כדלהלן:

מילת "טובי", היא מילה המתחלקת ל-ב' מילים,

א. "טו" - שהוא כנגד מניין טו' ימי המועדים, שבאו לכפר את "עוון העגל",

ב. "בי" - בקדושתו,

שעל ידי קדושתם וטהרתם של ימים אלו, יתבטל ויתכפר "עוון העגל".

והיכן הם רמוזים?

במילת, "עַל פְּנִידְךָ"!

דהיינו:

באמצע השם שלך!

"כי כל אמצעי, נקרא פנימי",

דהיינו:

שהאות האמצעית בשמו של משה רע"ה, היא, האות "ש",

והמילוי של האות "ש", נכתב "שין"

והגימטריא של האות כשהיא נכתבת במילוי הנ"ל, עולה למניין 360.

⁹⁰ שמות, לג' - יט'.

וכבר נתבאר לנו, ש-360, הם סך השעות, שיש ב-טו' ימי המועדים.

ומאריכות הדברים, עולה לנו:

שְׁיָמִי המועדים, מהווים תיקון וכפרה, ל"עוון העגל".

ולאחר כל זאת, עוד המשיך רבינו זיע"א, לבאר במתק לשונו:

שְׁמַאֲמָר רבותינו ז"ל, "משה תיקן להם לישראל", הוא, נוטריקון של - להביא מלך המשיח,

והיינו, שבזכות לימוד התורה הקדושה, והדרשות, שעושים עם ישראל בימים אלו, תבוא גאולתם.

וטעם הדבר, הוא:

שלמרות כל המתבאר, כל פורענות ופורענות שבאה עלינו, בכל דור ודור, כלול בה קצת מ"עוון העגל"⁹¹,

ובכדי לכפר את מעט העוון שנשאר, ובכדי לזרז את ביאת משיח צדקינו,

אנו צריכים, את אותו לימוד התורה, ואת אותם הדרשות.

ובזה, פירש רבינו זיע"א, את הנאמר בספר "דניאל"⁹², "וַיֹּאמֶר לְאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, אֲשֶׁר מַמְעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר, עַד מְתֵי קֶץ הַפְּלָאוֹת. וְאֶשְׁמַע אֶת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, אֲשֶׁר מַמְעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר, וְיָרָם וְיָמִינוּ וְשָׁמְאוּ אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּשָּׁבַע בְּחַי הָעוֹלָם, כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וְחֻצִּי, וּכְכֹלֹת נֶפֶץ יָד עִם קֶדֶשׁ, תִּכְלִינָה כָּל אֶלֶה":

והיינו, שהקדוש ברוך הוא, תלה, את כל הגאולה העתידה, ב-ג' המועדים.

שכן, המילה "לְמוֹעֵד", מרמזת, על "חג הפסח",

⁹¹ דהנה, על מאמר הכתוב (שמות, לב' - לד'):

"וַעֲתָה לָךְ נָחָה אֶת הָעָם, אֶל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ, הִנֵּה מֵלֶאכִי יֵלֶךְ לִפְנֶיךָ, וְכִיּוֹם פִּקְדֵי - וּפִקְדוֹתַי עֲלֵהֶם חֲטָאתִם",

כתב רש"י הקדוש:

"ותמיד תמיד, כשאפקוד עליהם עונותיהם, 'ופקדתי עליהם' - מעט מן העוון הזה עם שאר העונות,

ואין פורענות באה על ישראל, שאין בה קצת מפירעון עוון העגל".

⁹² יב', ו' - ז'.

שהוא מועד אחד, מתחילתו ועד סופו.

והמילה "מוֹעֲדִים", מרמזת, על "חג הסוכות", ו-"חג שמיני עצרת",

שהם, ב' מועדים.

והמילה "חֻצִּי", מרמזת, על "חג השבועות", שהוא יום אחד,

והוא נחשב, ל-"חצי" מ-"חג הפסח"⁹³.

"וּכְכֹלֹת נֶפֶץ יָד עִם קִדְשׁ" -

היינו, כאשר תכלה השנאה והמחלוקת מעם ישראל.

אזי, "תִּכְלֶינָה כָּל אֱלֹהִים" -

היינו, שאז יכלו כל הצרות והגלויות, שנוצרו לנו באמירת "אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל".

והדברים, "חֲיִים הֵם לְמִצְאֵיהֶם".

ח. כתב אדונינו השל"ה הקדוש זיע"א⁹⁴ :

"ושמעתי מקצת המקובלים⁹⁵, כי רבי עקיבא היה הגלגול של יוסף⁹⁶, ולכך

נקרא עקיבא בן יוסף.

⁹³ היינו:

שב-"חג הפסח", ישנם ב' ימי מועד, אחד בתחילתו ואחד בסופו.

⁹⁴ פרשת "וישב", תורה אור, ז'.

⁹⁵ "שער הגלגולים", פרק מא'.

"מגלה עמוקות", פרשת "ואתחנן", אופן עג'

⁹⁶ סוגיית גלגול רבי עקיבא, ארוכה מארץ מידה:

יש אומרים, שהוא גלגולו של זמרי בן סלוא,

יש אומרים, שהוא גלגולו של יעקב אע"ה,

יש אומרים, שהוא גלגולו של משה רע"ה,

יש אומרים, שהוא גלגולו של שמעון,

יש אומרים, שהוא ניצוץ משכם בן חמור,

ולפי מה שכתבתי למעלה ⁹⁷ - שיוסף הוא 'אחד', יבוא הרמז במיתת רבי עקיבא
שאמרו 'יצתה נשמתו באחד' ⁹⁸ - שהוא נשמת יוסף.

יש אומרים, שהוא גלגולו של יששכר,
יש אומרים, שהוא גלגולו של יוסף הצדיק,
יש אומרים, שהוא מיעל וסיסרא.
ויעוין מה שכתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א ("בן יהוידע", סנהדרין, צו' ע"ב):
שלרבינו הרמ"ע מפאנו סבירא, שהיה רבי עקיבא בן אחר בן, לבן שנולד מיעל וסיסרא,
ומה שאין כן, לרבינו האר"י ז"ל סבירא, שרק היה ניצוץ של יעל וסיסרא.
ודורשי רשומות דרשו בזה, "יעל", ראשי תיבות, "יצא עקיבא לאור".
ובטעם הדבר, שיצא רבי עקיבא מסיסרא, כתב המהרח"ו זיע"א משמו של רבינו האר"י ז"ל (שער הגלגולים,
הקדמה לח'), וז"ל:
"וכן זהו הטעם, של תמר, ורות, ורחב הזונה, וכל נשמות הגרים,
וכל מלכי בית דוד, והמשיח, שבאים מן רות המואביה, ומזווג יהודה ותמר,
וכן ר' עקיבא בן גרים, שהוא מבני בניו של סיסרא,
כי זו היא המרמה ותחבולה, שהקב"ה עושה עם הקליפה, ומרמה אותה, להוציא נשמה עשוקה בתוכם,
והבן זה".
ולעניינינו, בשביל להבין את דעות החולקים בעניין גלגולו של רבי עקיבא, למעשה אף אחד לא חולק,
כי מי שמבין בתורת הגלגולים של רבינו האר"י ז"ל, יודע ב' דברים:
א. ששייך הרבה פעמים, שבחינת הנפש יהיה מאיש פלוני, ובחינת הרוח יהיה מאיש אחר, ובחינת
הנשמה יהיה מאיש אחר -
וכל זה, בבן אדם אחד,
ב. כמו כן, יש מסלול של ניצוץ הנשמה, שצריך לעבור להגיע לתיקונו, מסיבות של "א-ל דעות" -
ועל כן, לפעמים אנו מוצאים, שרבי עקיבא הוא גלגול של יוסף, וגלגול של סיסרא, וכו' -
כי בכולם, יש ניצוץ שעבר מאחד לשני.
אבל אין לומר, שנשמת רבי עקיבא היתה רק מסיסרא וכו', אלא רק חלק ניצוץ קטן ממנו.

⁹⁷ אות ג'.

⁹⁸ ברכות, סא' ע"ב.

והנה, בעניין יצתה נשמתו באחד, קבלתי בו סוד אחד -
שבאמת לא היו רק תשעה מגולגלים, כי ראובן לא חטא, וכן יוסף ובנימין,
רק שהם שִׁתְּפוּ השכינה עמהם כשעשו החרם, וכביכול, כאילו היתה השכינה
עוזרת במעשה הזה,
וכביכול, נשמת רבי עקיבא היתה במקום השכינה לסבול,
וזה יצתה נשמתו באחד, בשביל האחד.
והטעם, כי רבי עקיבא הוא מְגִירִים, ונכנס תחת כנפי השכינה, כלומר, במקום
השכינה.
מכל מקום, נראה בעיני -
דקבלה זו, אינו סותר למה שכתבתי,
כי רבי עקיבא הוא גלגול יוסף, כי שיתוף השכינה הוא יוסף שהוא המרכבה,
כמו שכתב הזוהר⁹⁹, שתחילת ירידת יוסף למצרים היה התחלת גלות מצרים.
והנה, גלו ישראל למצרים שכינה עמהם¹⁰⁰, וכן בכל הגלויות, והקדים הקדוש
ברוך הוא השריית יוסף להשכינה. ודבר זה יתבאר לקמן¹⁰¹.
נמצא, בחינת יוסף הוא השכינה וגלגול רבי עקיבא, והוא עקיבא בן יוסף,
ויצתה נשמתו באחד, תחת השכינה".
והנה, על מאמר הכתוב בפרשתן¹⁰², "וַיִּשָּׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ, וַיִּפְּזוּ זֶרְעֵי יָדָיו, מִיַּדִּי
אֲבִיר יַעֲקֹב מִשֶּׁם רָעָה אָבֹן יִשְׂרָאֵל", כתב רבינו האר"י הקדוש זיע"א¹⁰³:
"והנה, 'אֲבִיר יַעֲקֹב', אותיות רבי עקיבא,

⁹⁹ חלק א', דף קפח' ע"ב.

¹⁰⁰ מגילה, כט' ע"א.

¹⁰¹ אות כז', ואילך.

¹⁰² בראשית, מט' - כד'.

¹⁰³ בספרו הקדוש "ליקוטי תורה", (בפרשתן).

וזו מידי 'אָבִיר יַעֲקֹב', שאמרו רבותינו ז"ל¹⁰⁴, משמת רבי עקיבא בטלו זרועות
עולם,

שהוא היה זרוע שמאל דזעיר אנפין".

והיינו:

שרבי עקיבא, היה גלגול של יעקב אע"ה.

והנה, ידועים ומפורסמים, דבריו של רש"י הקדוש, על מאמר הכתוב¹⁰⁵, "וַיִּשְׁרָאֵל
אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו, כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ, וְעָשָׂה לוֹ כְּתֻנֹת פָּסִים":

"כל מה שלמד משם ועבר, מסר לו ...

שהיה זיו איקונין שלו, דומה לו".

וממילא אם כן:

**שייך הוא הדבר, שיהיה רבי עקיבא בבחינת הגלגול של יעקב אע"ה ושל יוסף
הצדיק ע"ה, בזמן אחד,**

שכן, שורש אחד להם.

ט. על מאמר הכתוב¹⁰⁶, "לֹא מִרְבָּקָם מִכָּל הָעַמִּים חָשַׁק יְהוָה בָּקָם, וַיִּבְחַר
בָּקָם, כִּי אַתֶּם הִמָּעֵט מִכָּל הָעַמִּים", דרשו רבותינו ז"ל במסכת חולין¹⁰⁷:

"אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל -

**חושקני בכם, שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה, אתם ממעטין עצמכם
לפני¹⁰⁸,**

¹⁰⁴ נדה, עג' ע"א.

¹⁰⁵ בראשית, לז' - ג'.

¹⁰⁶ דברים, ז' - ז'.

¹⁰⁷ פט' ע"א.

¹⁰⁸ וביאר בזה רש"י הקדוש:

"לפי שאין אתם מרבין עצמכם, אלא ממעטין,

נתתי גדולה לאברהם, אמר לפני ¹⁰⁹, 'וְאַנְכִי עֶפֶר וְאַפֶּרֶ',
למשה ואהרן, אמר ¹¹⁰, 'וְנַחֲנוּ מָה',
לדוד, אמר ¹¹¹, 'וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ' ...
גדול שנאמר במשה ואהרן, יותר ממה שנאמר באברהם,
דאילו באברהם, כתיב, 'וְאַנְכִי עֶפֶר וְאַפֶּרֶ'. ואילו במשה ואהרן, כתיב, 'וְנַחֲנוּ מָה' ".
הנה, יעקב אע"ה, היה "שלימא דאבהן" ^{112 113}, וכמו כן היה כלול יחד עם משה
רע"ה.
דהנה, על מאמר הכתוב ¹¹⁴, "וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל אָבִיו, לֵאמֹר, אֶת שְׁנֵי בְנֵי תַמִּית אִם
לֹא אֲבִיאָנוּ אֵלֶיךָ, תִּנָּה אֹתוֹ עַל גְּדִי, וְאֲנִי אֲשִׁיבָנוּ אֵלֶיךָ", כתב "בעל הטורים":
"ב' במסורה ¹¹⁵, דין ¹¹⁶, ואידך ^{117 118} - 'וּפְתָה תַמִּית קִנְאָה'.

לפיקר, חשק בכם,

'כי אתם המעט' - ממעטין עצמכם בעונה".

¹⁰⁹ בראשית, 'ח' - כז'.

¹¹⁰ שמות, טז' - ח'.

¹¹¹ תהילים, כב' - ז'.

"וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ, חֶרֶפַת אָדָם וְכַזִּי עִם".

¹¹² "זוהר הקדוש", חלק א', דף קמז' ע"ב.

ובעוד מקומות.

¹¹³ צא ולמד מה שכתב בספר "תשב"ץ קטן" (סי' תקמא'), לבעל "הגהות מיימוניות" על הרמב"ם:

"יעקב אבינו, נקרא ישראל, לפי שהיה סוף האבות, ובו כלל האבות והאמהות,

ישראל - ל -

יצחק, שרה, בבקה, בחל, אברהם, לאה".

¹¹⁴ בראשית, מב' - לז'.

¹¹⁵ היינו:

ב' פעמים, מצאנו במסורה לשון של "תמית".

דורש אותנו במדרש, בעדת קורח - דכתיב בהו קנאה ¹¹⁹,
'וַיִּקְנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמִּחְנֶה' ¹²⁰ - אלו דתן ואבירם.
בשביל שאמר ¹²¹, 'אֶת שְׁנֵי בְנֵי תָמִית', נתקיים בשני בניו, והם דתן ואבירם.
'אֶת שְׁנֵי' - בגימטריא, הם דתן ואבירם ¹²².
ובביאור העניין, כתב מו"ז הגה"ק רבינו יעיש קריספין זיע"א ¹²³:
"שוב ראיתי בדברי המקובלים ¹²⁴, דיעקב ומשה הם גוף אחד, ובמידה אחת,
אלא, שזה הוא למעלה מזה.
וכמו שכתב בתיקונים ¹²⁵, יעקב מלבר ומשה מלגאו,

¹¹⁶ היינו:

מאמרו של ראובן, לאביו - יעקב אע"ה.

¹¹⁷ היינו:

המקום השני, שבו מצאנו לשון של "תמית".

¹¹⁸ איוב, ה' - ב'.

¹¹⁹ היינו:

ש-ב' מקומות אלו, בהם נאמר לשון של "תמית", נאמרו בעניינו של קורח שהיה בו את עניין הקנאה.

¹²⁰ תהילים, קו' - טז'.

¹²¹ בראשית, מב' - לז'.

¹²² היינו:

המילים "אֶת שְׁנֵי", עולים בגימטריא למניין 761,

וכמו כן, המילים "הם דתן ואבירם" עם ג' המילים, עולים למניין זה.

¹²³ בספרו הקדוש "פרח שושנה" על התורה.

¹²⁴ יעוין בדברי ה"זוהר הקדוש" (בראשית, דף כג' ע"ב): "ובגין כך, יעקב משה ויוסף כחדא אדלי".

ועיין עוד בספר "עץ חיים", להמהרח"ו זיע"א (שער הכללים. ובשער מ', דרוש ו').

ובספר "עמק המלך", להגה"ק רבינו נפתלי הרץ בכרך זיע"א (שער יד', פרק קיח'),

ובספר "קהלת יעקב", להגה"ק רבינו יעקב צבי יאליש זיע"א - תלמיד "החזנה מלובלין" זיע"א (ערך לב').

ופירש הרב של"ה ז"ל¹²⁶, יעקב הוא מרכבה לתפארת במקומו הנגלה, ומשה מרכבה להנעלם של תפארת שהוא הדעת ...
הרי בפירוש, דמשה ויעקב הם במידה אחת,
ולזה נתקיים הדבר, על ידי משה רבינו ע"ה".
ומבואר מדברי הקדושים:
שמכיוון שמשה רע"ה ויעקב אע"ה, קשורים זה בזה,
אם כן, כאשר דתן ואבירם מתו על ידי משה רבינו ע"ה,
נחשב הדבר, כאילו מתו על ידי יעקב אע"ה.
וממילא, אמירתו של ראובן¹²⁷, "אֶת שְׁנֵי בְנֵי תָמִית",
נתקיימה, שהמית משה רע"ה - מכוחו של יעקב אע"ה, את שני צאצאיו של
ראובן - דתן ואבירם.
ומעתה, כאשר דרשו רבותינו ז"ל^{128 129}, "גדול שנאמר במשה ואהרן, יותר ממה
שנאמר באברהם":
דבר זה, כלול אף ביעקב אע"ה, שהיה ענוותן גדול מאין כמותו!
י. זאת תורת העול"ה:
א. להלכה ולמעשה, נפסקה ההלכה כרבי עקיבא: שהיחידים מתבטלים בתוך
ה"ציבור", ובבחינת תערובות של "לח בלח"¹³⁰.

¹²⁵ "תיקוני הזוהר" (תיקון יג', דף כט' ע"א).

¹²⁶ בראשית, פרשת "ויצא", תורה אור - ב'.

¹²⁷ בראשית, מב' - לז'.

¹²⁸ חולין, פט' ע"ב.

¹²⁹ וכפי שהובא לעיל בתחילת אות זו.

¹³⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

ב. תלמידי רבי עקיבא, שלא נהגו כבוד זה לזה: במעשה זה, גרמו לחילול השם¹³¹.

ג. כאשר תלמידי רבי עקיבא נהגו כך, למעשה, הם עברו על פסק רבם,

שכן, הם פרשו מן הציבור, ועשו עצמם כיחידים,

ואזי, הם זלזלו בכבוד הבורא ית"ש¹³².

ולפיכך, מנתה הגמרא את מנינם המדויק¹³³: "שנים עשר אלף זוגים", שכן, כל אחד ואחד העמיד עצמו בנפרד מזולתו.

ד. ממילא אם כן, קיים קשר ישיר, בין ב' המצוות הנלמדות מן הפסוק האמור בפרשתן¹³⁴, "וְנִקְדְּשִׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", מצוות "קידוש השם"¹³⁵, ומצוות "תפילה בציבור"¹³⁶:

שכן, בהתקיים מעלת "ציבור", על ידי ההתבטלות זה לזה,

מתקיימת מצוות "קידוש השם", כאשר הבריות משבחים את מעלתו של המקיים את דברי הבורא ית"ש - וממילא, רוצים לעשות כמעשיו¹³⁷.

ה. אותו הקשר הישיר, המחבר בין ב' המצוות הנ"ל, הוא הסוד במאמר רבותינו ז"ל¹³⁸: "עשו כיתות כיתות ועסקו בתורה, שאין התורה נקנית אלא בחבורה", ובמאמר רבותינו ז"ל¹³⁹: "או חברותא, או מיתותא",

¹³¹ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

¹³² וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

¹³³ יבמות, סב' ע"ב.

¹³⁴ ויקרא, כב' - לב'.

¹³⁵ וכמו שנתבאר לעיל באותיות ב'-ג'-ד'.

¹³⁶ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

¹³⁷ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

¹³⁸ ברכות, סג' ע"ב.

¹³⁹ תענית, כג' ע"א.

שכן, ללא ההתבטלות אל תוככי הציבור, ובבחינת "לח בלח" ¹⁴⁰,

אין התורה הקדושה יכולה להתקיים!

שהרי כאשר יש פירוד, ישנו "חילול השם",

וכאשר ישנו "חילול השם", פורע הבורא ית"ש באופן מיידי ¹⁴¹, ואף מתלמידי
חכמים גדולים ונעלים כתלמידי רבי עקיבא ¹⁴².

ו. עניין "חטא העגל", אף הוא היה עניין של "חילול השם", ואף בו היה
העניין של הפירוד מכלל הציבור:

שכן, כך אמר שלמה הע"ה ¹⁴³, "לְתַאֲוָה יִבְקֹשׁ נִפְרָד, בְּכָל תְּנוּשָׁה יִתְגַּלֵּעַ".

ולפיכך, נעשה התיקון לחטא הלזה, על ידי לימוד התורה הקדושה בימי המועדים
¹⁴⁴,

משום שאותו לימוד התורה נעשה בדיבוק חברים, בזמן אותן הדרשות ¹⁴⁵!

ז. כאשר גלה רבי שמעון בר יוחאי אל המערה, הוא לקח עמו את בנו רבי
אלעזר ¹⁴⁶, בשביל שהוא לא יהיה בבחינת "יחיד", אלא בבחינת "ציבור"

ובכך הוא הצליח לחיות על "קידוש השם" ¹⁴⁷!

ודבר זה, הוא למד מרבו רבי עקיבא בן יוסף ¹⁴⁸, שהיה גלגול יעקב אע"ה וגלגול
יוסף הצדיק ע"ה ¹⁴⁹.

¹⁴⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

¹⁴¹ קידושין, מ' ע"א.

¹⁴² וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

¹⁴³ משלי, יח' - א'.

¹⁴⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ז'.

¹⁴⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ז'.

¹⁴⁶ שבת, לג' ע"ב.

¹⁴⁷ על פי המתבאר לעיל באות ג'.

¹⁴⁸ יבמות, סב' ע"ב.

והיינו, כשם שיעקב אע"ה לימד לבנו יוסף הצדיק אע"ה את כל תורתו¹⁵⁰,
בבחינת חברותא ובבחינת ציבור,
כך רבי שמעון בר יוחאי תלמידו, קיים את פסקו בעניין הציבור¹⁵¹, ולקח עמו
למערה את בנו רבי אלעזר.
ומה גם, שכתב רבינו המהר"ח זיע"א משמו של רבינו האר"י זיע"א¹⁵², שרבי
שמעון בר יוחאי היה ניצוץ מנשמת משה רע"ה,
וכבר נתבאר לך¹⁵³, שיעקב אע"ה ומשה רע"ה, היו דבוקים וחבוקים זה בזה,
ולפיכך, עיבורי נשמותיהם - רבי עקיבא ורבי שמעון בר יוחאי, הלכו בדרכם
ועשו כמעשיהם.
ח. מחמת המתבאר לעיל, באותו התאריך שפסקו תלמידי רבי עקיבא למות¹⁵⁴,
ובאותו התאריך שסמך רבי עקיבא את תלמידו רבי שמעון בר יוחאי¹⁵⁵,
נפטר רבי שמעון בר יוחאי¹⁵⁶:
שכן, רבי שמעון בר יוחאי נהג כפי פסק רבו - רבי עקיבא, בעניין "מעלת
הציבור"¹⁵⁷,
וממילא, הוא גרם לקידוש שמו יתברך בעולם,

בראשית רבה, פרשה סא, ג'.

¹⁴⁹ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

¹⁵⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

¹⁵¹ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

¹⁵² בספרו הקדוש "שער הגלגולים", (הקדמה לו').

¹⁵³ לעיל באות ט'.

¹⁵⁴ "שולחן ערוך", (או"ח, סימן תצג, סעיף ב').

¹⁵⁵ "שער הכוונות", (דף פז' ע"א).

¹⁵⁶ "ברכי יוסף", (או"ח, סימן תצג' סעיף קטן ד').

"שער הכוונות", (דף פז' ע"א).

¹⁵⁷ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

ובכך, הוא תיקן את עניינם של "שנים עשר אלף זוגים"¹⁵⁸, אשר עניינם היה בבחינת "חילול השם"¹⁵⁹.

ומעתה, בין תבין:

דהנה, ידועה ומפורסמת המימרא של רבי שמעון בר יוחאי¹⁶⁰, "יכול אני, לפטור את כל העולם כולו מן הדין".

והנה, לכוח זה, זכה רבי שמעון בר יוחאי, על ידי דביקותו בתורתו של רבו¹⁶¹, אשר גרמה לו לקיים את מצוות¹⁶², "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", ב-ב' בחינותיה, הן בעניין מצוות "קידוש השם"¹⁶³, והן בעניין מצוות "תפילה בציבור"¹⁶⁴.

וממילא אם כן, כל הנוהג בהנהגותיו, הרי הוא דבוק וחבוק בקדושתו, ובוודאי שיליץ עליו רחמים מן השמים, בבחינת "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק"¹⁶⁵.

יתן ה' יתברך, ונזכה לזה. אמן.

¹⁵⁸ יבמות, סב' ע"ב.

¹⁵⁹ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

¹⁶⁰ סוכה, מה' ע"ב.

¹⁶¹ וכמו שנתבאר.

¹⁶² ויקרא, כב' - לב'.

¹⁶³ וכמו שנתבאר לעיל באותיות ב'-ג'-ד'.

¹⁶⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

¹⁶⁵ ברכות, ט' ע"א.

שבת, מה' ע"א.

"וְצִתֵּיתִי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וְשֵׁם"

- הגה"ק רבי רפאל משה אלבאז בן רבי שמואל זיע"א
- הגה"צ רבי דוד מסעוד עובדיה בן אסתר זיע"א
- הגה"צ רבי חיים וואלקין בן צביה זיע"א
- הגה"צ רבי משה איבגי בן אסתר זיע"א
- רבי אברהם איבגי בר רחמה זצ"ל
- רבי שלום איבגי בר רחמה זצ"ל
- צורי (צורישדי) גניש ז"ל בן יולנדה תחי'
- אפרים (אפי) ביתן בן קונפיטה ז"ל
- משה חיון בר קוקה ז"ל
- דב לוסטרניק בר אביבה ז"ל

~~~

- הצדקת מזל טוב אלבאז (לבית סודרי) בת רבקה ע"ה
- הצדקת מרים רמו עובדיה בת אסתר ע"ה
- הצדקת ברוריה מויאל בת חוה ע"ה
- זוהרה פרץ (לבית כהן) בת רחל ע"ה
- מזל טוב סיגלר (לבית עובדיה) בת זוהרה ע"ה
- רחל עמוס (לבית מלכה) בת אסתרלייה ע"ה
- נחמה נעמי דידי (לבית מלכה) בת אסתרלייה ע"ה
- אליס חוה עישה לוי (לבית סיבוגי) בת גרסיה ע"ה
- אריקה ביננבאוס ע"ה (לבית פינקסוביץ) בת יוסף וברטה שיחי'
- חנה אילוז בת פרחא ע"ה
- איילה בת נעמי ע"ה

לעילוי נשמתם הטהורה

של הקדושים אשר נרצחו על קידוש ה'

בחג "שמחת-תורה" תשפ"ד